

DUDY WIELKOPOLSKIE

Jak kultywować tradycje dudziarskie w Wielkopolsce?

Autor: Michał Umłowski

Własność: Fundacja „Miejsce moje”

www.miejscemoje.org

www.odkrywamyhistorie.pl

Zrealizowano w ramach projektu „Miejsce moje – potencjał regionu szansą na rozwój”

Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych z NIW – CRSO
w ramach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018 – 2030

Narodowy Instytut Wolności
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

DUDY WIELKOPOLSKIE

Jak kultywować tradycje dudziarskie w Wielkopolsce?

Temat może być realizowany na 1 lub 2 kolejnych godz. lekcyjnych np.:

- lekcji wos-u
- kółek zainteresowań
- godzinie wychowawczej lub godzin do dyspozycji wychowawcy
- muzyce
- zajęciach zintegrowanych
- lekcjach regionalnych

Cele:

Cel główny:

- kształtowanie poczucia więzi z regionem poprzez poznanie działalności wielkopolskich kapel dudziarskich i ich tradycji wpisanych na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

w zakresie wiedzy:

- zna charakter muzyczny wielkopolskiej kapeli dudziarskiej
- potrafi wymienić polskie instrumenty dudowe oraz przyporządkować je do poszczególnych subregionów etnograficznych Polski.
- rozumie pojęcie folkloru a zwłaszcza wielkopolskiego folkloru muzycznego w oparciu o instrumentarium: dudy wielkopolskie i skrzypce podwiązane.

w zakresie umiejętności:

- doskonali umiejętność krytycznego analizowania informacji
- wyraża opinię na temat folkloru muzycznego
- muzyka ludowa nie jest dla niego obca
- rozwija umiejętność słuchowe
- potrafi opisać budowę dud

w zakresie postaw:

- jest wrażliwy na muzykę ludową
- z szacunkiem odnosi się do dorobku tradycji muzycznych, zwłaszcza wielkopolskich
- buduje więź emocjonalną z „Małą Ojczyzną”.

Metody:

- rozmowa nauczająca
- dyskusja
- projekt działania lokalnego
- praca w grupach

Środki dydaktyczne:

- film: „Magiczne dudy wielkopolskie”
- możliwe również - spotkanie z członkami kapeli dudziarskiej i prezentacja instrumentów;
- arkusze papieru, mazaki

Przebieg zajęć:

Wprowadzenie:

1. Rozmowa między nauczycielem a uczniami:
 - co oznacza słowo: folklor, tradycja, muzyka ludowa? (nauczyciel zapisuje odpowiedzi uczniów na tablicy)
 - czy znacie takie osoby, które możemy nazwać muzykami ludowymi?
2. Nauczyciel krótko wyjaśnia, i doprecyzowuje powyższe pojęcia (Zapisuje na tablicy temat lekcji)
3. Projekcja filmu lub spotkanie z zaproszonym gościem - dudziarzem.
 - Nauczyciel poleca uczniom zwrócić uwagę w czasie spotkania/projekcji filmu na:
 - elementy stroju
 - wygląd instrumentu
 - brzmienie instrumentu
 - charakterystyczny repertuar

Rozwinięcie:

1. Po projekcji filmu ew. po spotkaniu uczniowie biorą udział w dyskusji zadają i odpowiadają na pytania:
 - Gdzie grała kapela dudziarska i jaka jest jej funkcja obecnie? (przykłady można wypisać na arkuszu papieru widocznym dla wszystkich uczniów)
 - Dudziarz muzyk czy muzykant? Na jakiej podstawie tak sądzicie?
 - czy w dzisiejszych czasach można grać na dudach? W jaki sposób i w jakim celu?
(propozycje uczniowie zapisują na drugim arkuszu papieru, nauczyciel koryguje ich wypowiedzi).Krótkie omówienie kilku wybranych imprez dudziarskich w Wielkopolsce i Polsce.

2. Nauczyciel proponuje uczniom skorzystanie z możliwości spróbowania gry na dudach i skrzypcach podwiązanych (założenia/przymierzenia/wydania pierwszych dźwięków). Zachęca również do skorzystania z możliwości nauki gry na tych instrumentach.

Zakończenie:

Krótką dyskusją na temat oczekiwanych rezultatów z lekcji i spotkania.

Uwaga!

1. Osobne zajęcia można poświęcić na podsumowanie spotkania:
 - ocena spotkania:
 - ✓ czy cele zamierzone przez grupę zostały zrealizowane?
 - ✓ co zrobiliby inaczej?
 - ✓ jakie trudności napotykali przy zrozumieniu pojęć i jak je rozwiązywali?
 - ✓ czy spotkanie coś zmieniło? Czy wzbudziło ich zainteresowanie muzyką ludową - wielkopolską?
2. Podsumowanie może nastąpić w grupach poza zajęciami lekcyjnymi uczniów
3. Nauczyciel przygotowuje instrukcję, na podstawie której uczniowie będą realizować zadania podsumowujące.
4. Rezultat działań uczniów/grup powinien być przedstawiony społeczności klasowej. Nauczyciel służy pomocą w trakcie przygotowywania prezentacji, nie w czasie jej przeprowadzania.